

Zomernota 2023

Inhoudsopgave

1.	Bestuurssamenvatting	4
2.	Leeswijzer	6
3	Ontwikkelingen	7
4	Zomernota 2023	8
5	Ontwikkelingen per programma	11
5.1	Toelichtingen op de afwijkingen ten opzichte van de begroting per programma	12
5.1.0	Bestuur en Ondersteuning	13
5.1.1	Veiligheid	14
5.1.2	Verkeer en Vervoer	14
5.1.4	Sociaal Domein	15
6	Bedrijfsvoering	17
6.1	Post onvoorzien	17
6.2	Inhuur derden	18
6.3	Ziekteverzuim	19
7	Budgettaire neutrale begrotingswijzigingen	20
	Bijlagen	21
1	Budgettaire neutrale begrotingswijzigingen op kernthemaniveau	21
2	Budgettaire neutrale begrotingswijzigingen – detail op taakveld	24

1. Bestuurssamenvatting

Voor u ligt de zomernota van het begrotingsjaar 2023. Dit is de eerste tussenrapportage van dit begrotingsjaar. De tweede (en laatste) tussenrapportage, de novemhernota, wordt in het laatste kwartaal van dit jaar aan u voorgelegd. De P&C cyclus van dit begrotingsjaar eindigt vervolgens met de jaarrekening 2023 die u als raad in juni 2024 voorgelegd krijgt ter besluitvorming. De zomernota heeft inhoudelijk betrekking op het eerste kwartaal van het lopende begrotingsjaar. De financiële basis hiervoor wordt gevormd door de maandafsluitingen van het eerste kwartaal met nog aanvullend de majeure wijzigingen en afwijkingen die in april en mei van dit jaar hebben plaatsgevonden.

In deze bestuurssamenvatting duiden wij op hoofdlijnen de financiële huishouding van de eerste maanden en daarnaast geven wij u in het kort een overzicht van enkele onderdelen van ons beleid welke wij gedurende de eerste vier maanden van dit jaar, gerealiseerd hebben in de stad.

In financiële zin moeten wij u een negatieve prognose voorleggen van 3,8 miljoen euro. Dit saldo is een resultante van enkele positieve en enkele negatieve ontwikkelingen die wij op basis van de eerste cijfers van dit lopende begrotingsjaar kunnen onderscheiden. Positieve ontwikkelingen zien wij bij de Participatiewet, het Gemeentefonds (verwerking van de september- en de decembercirculaire) en voor een klein gedeelte de OZB-inkomsten. Nadelen lijken zich vooralsnog te ontwikkelen bij de kosten 'verblijf- en pleegzorg', de energiekosten (hogere marktprijzen) en andere kosten die verband houden met inflatie en de stijgende rente.

Op vrijdag 17 februari maakte het Ministerie van BZK bekend dat 14 aanvragen voor Regiodeals werden gehonoreerd voor in totaal 284 miljoen euro. Onderdeel daarvan zijn de Regiodeal Centraal-Westelijk Zuid Limburg (Maastricht-Sittard Geleen-Heuvelland) met een toekenning van 20 miljoen euro en de Regiodeal Parkstad Limburg met een toekenning van 25 miljoen euro. Alhoewel deze toekenningen nog altijd grote kansen biedt om de transformatie van het zuidelijkste deel van Nederland een enorme impuls te geven, was er ook teleurstelling omdat de toekenningen lager uitvielen dan de oorspronkelijke aanvragen waardoor we een deel van onze ambities op een andere wijze zullen moeten realiseren. Onze eigen Regiodeal zal met name een bestemming krijgen bij de regionale gebiedsontwikkelingen (in ons geval Heerlen Noord), bij de kansen (o.a. grensoverschrijdend en economisch) en het versterken van de uitvoeringskracht.

Op vrijdag 10 maart werd een gloednieuwe fietsverbinding officieel geopend die het Heuvelland en Parkstad op een veilige en aantrekkelijke manier met elkaar verbindt. In de eerste fase werd er een vrij liggende tweebaans fietspad aangelegd tussen Ubachsberg en Heerlen. Vervolgens werd het fietspad doorgetrokken van Ubachsberg naar Wijlre via de Vrakelbergerweg en Vijfbunderweg (ook wel Ruilverkavelingsweg genoemd).

Op 15 Maart vonden de Waterschaps- en Provinciale Statenverkiezingen. De opkomst in Heerlen was 45%; 30.667 stemmen telden mee voor de definitieve uitslag. De verkiezingen resulteerden, zoals in de rest van het land, in een overwinning voor de Boer Burger Beweging. Deze partij kwam van nul met tien zetels in de Staten.

Zuid-Limburg gaat onder aanvoering van de centrumgemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en Maastricht nog steviger inzetten op een grensoverstijgende arbeidsmarkt. Dat is nodig, omdat de vraag naar specifieke vakkrachten en internationale kenniswerkers toeneemt. De drie gemeenten maken voor deze aanpak in 2023 ruim een miljoen euro vrij. Hiermee wordt de dienstverlening aan expats en grenswerkers geïntensiveerd. Ook wordt de bemiddeling van inwoners uit de Euregio Maas Rijn naar werk over de grens verbeterd.

In 2023 worden wederom belangrijke en innovatieve stappen gezet rondom de Heerlense Zorgaanpak. Leidraad hierbij is: samenwerking in plaats van marktwerking. De Basishulp Jeugd wordt na afronding van de aanbestedingsprocedure, in de nieuwe periode 2023 tot en met 2027 voortgezet door JENS. Het blijft topprioriteit dat zoveel mogelijk kinderen kunnen opgroeien in een veilige en gezonde omgeving.

Vanaf 1 januari 2023 is er Parkstad-breed dekkend aanbod Beschermd Wonen door een breed veelkleurig samenwerkingsverband. Dit samenwerkingsverband is gebaseerd op samenwerking op basis van gelijkwaardigheid, het bundelen van expertise en inclusie. Verder bereiden we de nieuwe opdrachtverlening Wmo-zorg voor, en daarmee de continuïteit en kwaliteit van Wmo-zorg vanaf 2024 nog verder te verbeteren. Daarnaast bereiden we ons voor op de transformatie om aan onze zorgplicht te blijven voldoen na uittreden Kredietbank Limburg op 1 januari 2024.

Bekend werd dat dit jaar, na een afwezigheid van 8 jaar, weer een BOOCH festival zal plaatsvinden. Het stadsfestival, dat tussen 1998 en 2015 jaarlijks in het centrum van Heerlen plaatsvond, krijgt in 2023 een vervolgeditie. Op 12 en 13 augustus vindt het gratis stadsfestival plaats op de Bongerd. Het festival wordt mogelijk gemaakt door een subsidie van 70.000 euro door de gemeente Heerlen.

Op donderdag 16 februari 2023 ondertekenden de gemeente Heerlen en de Provincie de samenwerkingsagenda 'Kader Kwaliteit Limburgse Centra Heerlen'. De Provincie heeft daarmee de intentie om een bedrag van één miljoen euro te investeren. De bedoeling is om van de Hoensbroekse wijk Slakhorst een nieuwbouwwijk te maken, helemaal in de stijl van architect Jan Stuyt.

Op 1 februari maakte de minister van Justitie en Veiligheid bekend dat we de komende vier jaar structureel €1.458.000 per jaar gaan ontvangen voor het programma 'Preventie met Gezag'. Hiermee zijn we in staat om krachtig te investeren in een preventieve aanpak van jeugdcriminaliteit.

Bas Schoonderwoerd ontving van de gemeente de titel ereburger van de stad Heerlen op 16 januari tijdens zijn afscheid als directeur van de Parkstad Limburg Theaters. Zijn inzet voor een duidelijke kwalitatieve verbetering van Theater Heerlen was de aanleiding voor deze huldiging. Onder zijn leiding groeide Theater Heerlen uit tot één van de best bezochte en gerenommeerde theaters van Nederland.

2. Leeswijzer

In deze Zomernota zijn de afwijkingen opgenomen ten opzichte van de programmabegroting 2023.

In hoofdstuk 3 komt de beleidsontwikkeling tot uiting (niet direct financiële impact). In hoofdstuk 4 staat de prognose weergegeven. Dit betreft de huidige prognose tot ultimo 2023. Deze is toegelicht per programma in hoofdstuk 5.

In hoofdstuk 6 zijn relevante aspecten rondom de bedrijfsvoering opgenomen.

In het laatste hoofdstuk zijn de budgettaire neutrale begrotingswijzigingen verwerkt.

In de tabellen worden de lasten gepresenteerd met een - en de baten met een +. Indien er een - bij baten staat, betekent dat minder baten; dus een nadeel.

In de tabel prognose worden afwijkingen gekenmerkt met een I of S. Een I staat voor incidenteel, een S staat voor structureel.

3 Ontwikkelingen

In dit hoofdstuk komen zowel de inhoudelijke, beleidsmatige als financiële ontwikkelingen in relatie tot onze begroting 2023 tot uiting (indien aanwezig). Middels het betrokken (bestuurs)programma is aangegeven waar de ontwikkeling in relatie tot onze begroting plaatsvindt.

Algemeen

Er zijn macro economische ontwikkeling zoals de inflatie, rente, energiekosten, gemeenschappelijke regelingen, circulaire(s) van het Rijk, die mogelijk nog van invloed zijn op de forecast van onze gemeente die op dit moment nog niet te kwantificeren zijn. Wij hebben de reeds bekende afwijkingen in deze zomernota opgenomen.

GALA

Op vrijdag 3 februari is het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend door het ministerie van VWS, de Vereniging Nederlandse Gemeenten, Zorgverzekeraars Nederland en GGD-GHOR. Een van de uitgangspunten van het GALA is een integrale benadering in het bereiken van een gezonde generatie in 2040. Hierin is het vergroten van de verbinding tussen het sociaal domein en zorg een belangrijk aspect. Daarnaast staat in het akkoord dat het Rijk de preventiestructuur willen versterken. Dat betekent concrete afspraken maken op lokaal en regionaal niveau. Om dit te bewerkstelligen konden gemeenten een bijbehorende specifieke uitkering (SPUK) aanvragen voor de periode 2023 t/m 2026. Heerlen heeft deze middelen inmiddels aangevraagd. Omdat we de beschikking nog niet hebben ontvangen is het financiële effect nog niet meegenomen, dit zal worden verwerkt zodra de beschikking binnen is.

Gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen.

Recent is een principeakkoord gesloten met de vakbonden over een nieuwe CAO. Deze loonstijging zal van invloed zijn op de begrotingen van verschillende gemeenschappelijke regelingen. Dit zal een effect hebben op 2023 en heeft ook een structurele doorwerking naar 2024. Hierdoor wordt een tekort op de loonkosten voorzien. Voor 2024 is het echter de verwachting dat het benoemde effect afneemt, omdat het bedrag wordt gecompenseerd vanuit de gemeentelijke bijdragen die meebewegen met de loonindexering.

Daarnaast hebben gemeenschappelijke regelingen in 2023 te maken met hogere energiekosten. De energiemarkt is een autonome ontwikkeling met financiële impact die niet door de gemeenschappelijke regelingen te beïnvloeden is, maar wel een onzekerheid met zich meebrengt. De verwachting is dat de hogere energiekosten incidenteel zijn. Gezien de dalende gasprijzen verwacht men dat een prijsstijging uiteindelijk minder effect heeft.

4 Zomernota 2023

Na een jaar waarin vooral de prijsinflatie voor iedere organisatie, maar ook onze Heerlense inwoners, aan de orde was en er vanuit het CBS maandelijkse inflatiecijfers werden getoond, over hoeveel duurder ons leven wel niet is geworden gedurende afgelopen periode, volgt nu een eerste doorkijk op de cijfers van onze gemeente voor het jaar 2023.

Voor u ligt de zomernota 2023, die op dit moment een saldo laat zien van € 3,8 miljoen negatief. De afwijking is echter een opsomming van diverse grote positieve als negatieve ontwikkelingen, waardoor deze zomernota en de bijbehorende risico's wel al een bepaald beeld schets bij de situatie in 2023. Er zijn macro economische ontwikkeling zoals de inflatie, rente, energiekosten, gemeenschappelijke regelingen, circulaire(s) van het Rijk, die mogelijk nog van invloed zijn op de forecast van onze gemeente die op dit moment nog niet te kwantificeren zijn. Wij hebben de reeds bekende afwijkingen in deze zomernota opgenomen.

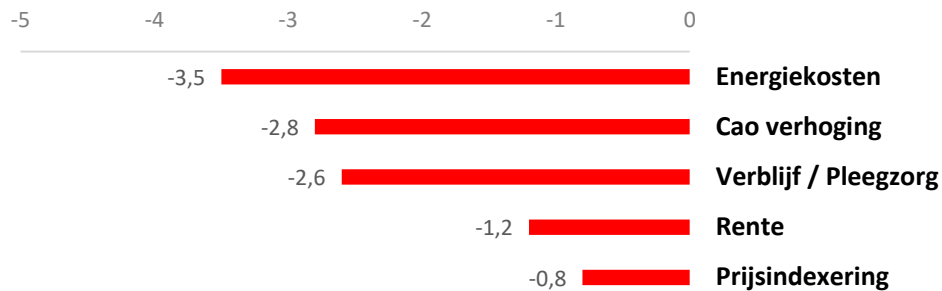
Daarom willen wij u meegeven dat de zomernota een foto, een momentopname is van nu. Het scherpstellen en bijwerken van deze foto is een continu proces, omdat de externe invloeden dagelijks veranderen. De foto die wij u presenteren is gemaakt met de kennis van nu, maar is nog omgeven met vele onzekerheden. Op alle onderdelen van onze begroting heeft deze onzekerheid invloed. We blijven de ontwikkelingen nauwgezet volgen.

Op programmaniveau zijn hieronder de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 weergegeven:

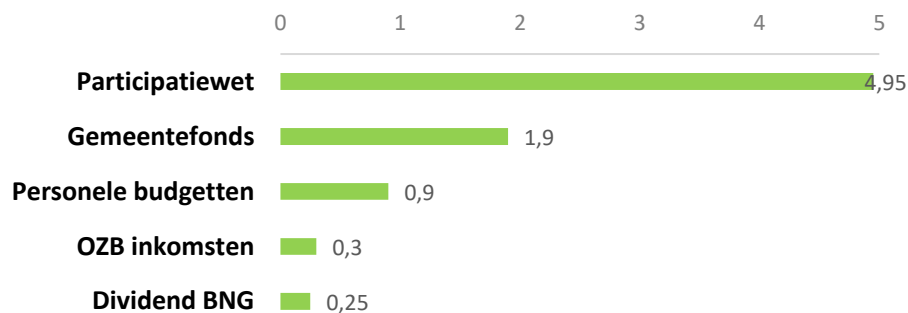
Programma	Prognose zomernota 2023
Algemeen alle kernthema's	-4.311.000
0. Bestuur en Ondersteuning	-1.134.600
1. Veiligheid	-50.000
2. Verkeer en Vervoer	-100.000
3. Economie	-
4. Onderwijs	-
5. Sport Cultuur en Recreatie	-
6. Sociaal Domein	1.748.000
7. Volksgezondheid en Milieu	-
8. VHROSV	-
Totaal	-3.847.600

In onderstaande grafische weergave geven wij inzicht in de grootste mutaties ten opzichte van de primitieve begroting en de zomernota 2023:

Nadelige mutaties t.o.v. begroting 2023

Voordelige mutaties t.o.v. begroting 2023

Centraal in deze zomernota staat de prognose voor het jaarrekeningresultaat 2023. Deze prognose is gemaakt op basis van cijfers van januari tot en met april 2023 en is tot nu toe € 3,8 miljoen negatief. Hierbij tekenen wij nogmaals aan dat het een geprognostiseerd nadeel is, het betreft een momentopname, een foto.

De meicirculaire is niet verwerkt in deze zomernota. Vanzelfsprekend zullen wij u als raad van de consequenties van de meicirculaire op de hoogte brengen met een raadsinformatiebrief.

Hoewel we als gemeente Heerlen de financiële positie hebben verbeterd in boekjaar 2022, blijven we waakzaam voor de prijsindexaties. Zoals gezegd is de prijsinflatie het laatste jaar 10% (bron: CBS). Daarmee lijkt de piek aan inflatie voorbij en zien we een stabilisatie van de inflatiecijfers in 2023. Uiteraard betekent dit wel dat de prijsindexatie van die voorliggende periode ervoor zorgen dat zowel energie als andere soortige kosten fors hoger zijn. Dit zien wij ook terug in deze zomernota over de eerste vier maanden.

Het resultaat uit jaarrekening 2022, de prognose bij deze zomernota en de geïnventariseerde risico's geven geen reden tot het direct ingrijpen met beheersmaatregelen op de gemeentelijke financiën, maar vergen wel alertheid. De invloeden van buitenaf, zoals de genoemde inflatie en producttekorten, zullen uiteindelijk vertaald worden in een financiële cijfers welke behoorlijk van invloed zijn op het gemeentelijke resultaat.

De programma's waar de meeste afwijkingen te melden zijn in deze zomernota betreffen programma's 0. Bestuur en Ondersteuning en programma 6. Sociaal Domein. In het algemeen melden wij, door de inzichten uit de afrekeningen 2022 en de eerste afrekeningen 2023, dat de energiekosten (€ 3,5 miljoen) en de prijsindexeringen (€ 0,8 miljoen) ook flink van invloed zijn op onze gemeentelijke prognose.

In programma 0. Bestuur en Ondersteuning bestaan de afwijkingen uit de verwerking van september- en decembercirculaire die nog niet in de begroting 2023 was meegenomen. Middels deze melding is het saldo, zoals gemeld in de novembernota 2022 en de raadsinformatiebrief van december, € 1,9 miljoen voordeel nu meegenomen in de forcecast. Ook de hogere OZB-inkomsten door toedoen van herwaardering (waardebepaling WOZ), hierdoor valt de OZB € 0,3 miljoen hoger uit, daarnaast zijn de dividenden hoger waardoor er een voordeel ontstaat van € 0,34 miljoen. Daarnaast zijn de recent vastgestelde cao (nadeel € 2,8 miljoen) en de personele budgetten (waaronder secundair budget) geanalyseerd en levert een voordeel van € 0,9 miljoen op. Tevens is er een bijstelling van het dividend BNG, waardoor een voordeel ontstaat van € 0,2 miljoen.

In programma 6. Sociaal Domein zijn de volgende grote afwijkingen te melden; er is een voordeel te melden op de Participatiewet/BUIG budget waar het voorlopige budget BUIG is bijgesteld, hierin is onder andere de bijstelling van het wettelijke minimumloon opgenomen en telt op tot € 11,1 miljoen. Daartegenover de hogere uitkeringslast vanwege de o.a. de stijging van het minimumloon € 6,1 miljoen. Ook is er een toename in de zorgkosten jeugd € 2,56 miljoen door aantal complexe casussen, indexering van tarieven en effect van het woonplaatsbeginsel.

5 Ontwikkelingen per programma

In dit hoofdstuk komen de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 aan de orde. Indien een kernthema niet voorkomt in dit hoofdstuk, dan zijn er geen, danwel geringe afwijkingen ten opzichte van de lopende begroting te melden. In paragraaf 5.1 komt de prognose van financiële ontwikkelingen per programma aan bod, deze posten zijn onvermijdelijk.

Programma	Kernthema	Onderwerp	Zomernota 2023	I/S
Algemeen alle kernthema's		Prijsindexering	-811.000	S
		Energiekosten	-3.500.000	S
0. Besuur en Ondersteuning		Bijdrage PIT	-102.000	S
		Dividend BNG	93.000	I
		Dividend Enxis	246.000	I
		Drukwerk	-95.000	S
		Gemeentearchief	-200.000	I
		Gemeentefonds	1.915.000	S
		ICT Licentiekosten	-50.000	S
		OZB inkomsten	300.000	I
		Parkeerboetes	-100.000	I
		Rente	-1.200.000	S
		Cao verhoging	-2.839.600	S
		Personele budgetten	898.000	I
		0. KT Middelen en heffingen	-1.134.600	
1. Veiligheid		Handhavingssw erkzaamheden	-50.000	I
	1. KT Veiligheid		-50.000	
2. Verkeer en Vervoer		PG Heerlerheide Kosten van beheer	-100.000	S
	2. KT Wegen, Straten en pleinen		-100.000	
6. Sociaal Domein		Minimabel.Individueel inkomens toeslag Lasten	-100.000	I
		Minimabeleid Fit & Fun	-100.000	I
		Participatiewet BUIG Budget & Lasten	4.950.000	I
	6. KT Inkomensondersteuning		4.750.000	
		Residentiele jeugdhulp	-2.784.000	S
		JENS	PM	S
	6. KT Jeugd maatwerkvoorzieningen		-2.784.000	
		Hulp bij huishouden	PM	S
		Maatschappelijke Ondersteuning	-218.000	S
		Kredietbank Limburg / schuldhulpverlening	PM	S
	6. KT Volwassenen maatwerkvoorzieningen		-218.000	
Totaal			-3.847.600	

5.1 Toelichtingen op de afwijkingen ten opzichte van de begroting per programma

In deze paragraaf komen de financiële ontwikkelingen per programma aan bod.

De structurele (S) afwijkingen hebben een meerjarig effect op onze begroting, incidentele (I) afwijkingen hebben betrekking op 2023 of zijn vanaf 2024 opgenomen in de Begroting 2024.

Algemeen afwijkingen die gelden voor meerdere kernthema's:

Prijsindexering -/- € 800.000

In de eerder afgesloten contracten was rekening gehouden met een prijsindex van ongeveer 8%, gerekend vanaf 2021. Inmiddels blijkt dat deze prijsindex niet reëel is en dat er waarschijnlijk rekening moet worden gehouden met een marktconforme prijsindex van ongeveer 24%.

Ingeval deze kosten gedekt worden vanuit de exploitatie, kan dat het risico met zich meebrengen dat er ingeleverd moet worden op het kwaliteitsniveau.

Energiekosten -/- € 3.500.000

De afrekeningen van diverse locaties over 2022 zorgt ervoor dat we een beeld krijgen over de invloed op energieprijzen voor 2023. Daarnaast zien we de eerste afrekeningen over 2023 binnendruppelen en kunnen we de effecten daarvan vertalen naar een prognose over 2023. Hierdoor stellen we de budgetten van de energiekosten die diverse kernthema's raakt bij voor € 3,5 miljoen.

5.1.0 Bestuur en Ondersteuning

Kernthema Middelen en Heffingen

Bijdrage PIT -/- €-102.000

De begrote kosten van Parkstad-IT stijgen met name door hogere loonkosten als gevolg van de Cao-afspraken en een hoger aantal IT-gebruikers

Dividend BNG € 93.000

Voor de dividenduitkering van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is conform het advies van de provincie Limburg in de begroting 2023 rekening gehouden met een bedrag van € 968.600 dividend (€ 2,28 per aandeel). Over 2022 bedraagt de dividenduitkering € 1.062.000 (€ 2,50 per aandeel) en is er een voordeel ten opzichte van de begroting.

Dividend Enexis € 246.000

Voor de dividenduitkering van Enexis is conform het advies van de provincie Limburg in de begroting 2023 rekening gehouden met een dividend van € 155.925 (€ 0,50 per aandeel). De daadwerkelijke dividenduitkering in 2023 betreft deels dividend uit gewone bedrijfsvoering (€ 194.115) en deels als gevolg van het incidentele verkoopresultaat Fudura B.V. (€ 208.300). Dit resulteert in een voordeel dividend Enexis ten opzichte van de begroting 2023.

Drukwerk -/- € 95.000

De drukwerkkosten zijn in 2023 gestegen door enerzijds hogere uitbestedingskosten aan externe repro's en anderzijds omdat de verwachte daling van het drukwerkvolume door digitalisering niet gerealiseerd wordt.

Gemeentearchief -/- € 200.000

De verhuizing van het gemeentearchief van Echt naar Heerlen blijkt duurder uit te vallen dan verwacht.

Gemeentefonds € 1.915.000

Gezien het korte tijdsbestek tussen het verschijnen van de septembercirculaire en de afronding van de begroting is de septembercirculaire 2022 niet verwerkt in onze begroting 2023. Voor 2023 betreft dit een effect van € 1,7 miljoen voordelig (conform Novembernota 2022). Het effect van de decembercirculaire 2022 is € 0,2 miljoen positief voor 2023 (conform Raadsinformatiebrief Decembecirculaire 2022).

ICT Licentiekosten -/- € 50.000

De licentiekosten voor het nieuw meldingsstelsel voor de openbare ruimte waren bij het opstellen van de begroting nog niet bekend.

OZB-inkomsten € 300.000

Bij het opstellen van de begroting wordt gerekend met concept herwaarderingscijfers van de BsGW. Het herwaarderingsproces (waardebepaling) van het vastgoed in de stad is dan nog niet volledig afgerond. De definitieve herwaardering valt hoger uit, waardoor een voordeel op de OZB-inkomsten voorzien wordt.

Parkeerboetes -/- € 100.000

Op basis van een uitspraak van de Raad van State mogen wij geen naheffingsaanslagen meer opleggen ná overschrijding van de parkeertijd, indien de maximale parkeertijd is gekocht. Om dit alsnog te kunnen doen is een wijziging van onze APV nodig. Deze aanpassing is pas in het vierde kwartaal van 2023 voorzien.

Rente -/- € 1.200.000

De rente kort vreemd vermogen is sneller én explosiever gestegen dan voorzien, hetgeen een aanzienlijk nadeel betekent. De rente langlopende leningen is eveneens hoger dan begroot. Hierdoor ontstaat er ook een negatief verschil op de rente langlopende leningen. In totaal wordt een nadeel van € 1,2 miljoen voorzien.

Gemeentelijke CAO -/- € 2.839.600

Door de recente vaststelling van de gemeentelijke cao-wijziging (6 april jl..) volgt er een bijstelling voor de jaarlijkse salarislust van € 4.449.600 hier tegenover staat een stelpost van looncompensatie die tijdens het begrotingsproces 2023 is gevormd om de nieuwe cao al deels af te vangen voor € 1.610.000.

Personele budgetten € 898.000

In de periode tot en met april geven de personele budgetten een voordeel. Deze bestaan uit voordeel onderuitputting op de salarisbudgetten door onder andere vacatureruimte.

5.1.1 Veiligheid

Kernthema Veiligheid

Handhavingswerkzaamheden -/- € 50.000

Wij voorzien additionele uitgaven voor de begeleiding van Europese aanbestedingen zoals communicatie en cameratoezicht.

5.1.2 Verkeer en Vervoer

Kernthema Wegen, Straten, Pleinen

Parkeergarage Heerlerheide Kosten van beheer -/- € 100.000

De beheerkosten zijn in 2023 hoger waardoor de forecast op het kernthema wordt bijgesteld.

5.1.4 Sociaal Domein

Kernthema Inkomensondersteuning

Minimabeleid Fit & Fun -/- € 100.000

Bij de aanvragen energietoeslag is ambtshalve beoordeeld of er recht is op de Fit & Fun regeling. Als dat zo is wordt die mede uitgekeerd. Het gebruik van de regeling is hierdoor toegenomen.

Minimabeleid inkomenstoeslag -/- € 100.000

De afwijking wordt vooral veroorzaakt door een indexering van 10% op de huidige opgenomen budgetten.

Participatiewet BUIG Budget & Lasten € 4.950.000

Verhoging van het nader voorlopig BUIG budget 2023 van het Ministerie met € 11,1 miljoen.

Hierin verwerkt zit een herverdeling van het budget en een inschatting op basis van het effect van de verhoging van het minimumloon met 10,15%.

Het betreft een voorlopig verdeling 2023 van de bijstandsbudgetten. In het najaar wordt het definitieve budget 2023 bekend gemaakt.

Ook zijn door de bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon per 1 januari 2023 de bijstandsuitkeringen sterker gestegen dan gebruikelijk, waardoor er meer wordt uitgegeven aan uitkeringen € 6,1 miljoen.

Kernthema Jeugd Maatwerkvoorziening

Residentiële Jeugdhulp -/- € 2.784.000

Afgelopen jaren zien we landelijk de trend dat de kosten van de jeugdhulp stijgen, dit is ook in Heerlen zichtbaar. In 2023 zien we een stijging in de kosten van verblijf, als gevolg van gestegen aantallen waaronder een aantal complexe maatwerktrajecten, hogere tarieven, onder andere als gevolg van indexering, en het effect van invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel. We blijven kijken naar beheermaatregelen. Wij hebben in 2022 een aanvraag ingediend voor de compensatieregeling 'Onderbreking financiersystematiek voogdij en 18+'. Deze is positief beoordeeld, in de meicirculaire 2023 worden de definitieve bedragen per gemeente bekendgemaakt.

JENS PM

Over de afgelopen maanden zien we in 2023 op basis van de financiële regie-informatie van JENS dat de kosten Basishulp Jeugd hoger liggen dan het gereserveerde budget 2023. De prognose heden is dat het budget 2023 niet toereikend is voor de Basishulp Jeugd. De prognose volgt daarmee de landelijke ontwikkeling van kostenstijging in de Jeugdhulp. Voor de Basishulp Jeugd zullen we met JENS kritisch kijken naar te nemen beheersmaatregelen. Aan de hand van indicatoren over de instroom, uitstroom en het gemiddelde aantal cliënten per maand in zorg en daarbij horende kosten, monitoren we de voortgang in de kostenontwikkeling. Vooralsnog budgettair neutraal, maar wellicht risico.

Kernthema Volwassen maatwerkvoorzieningen

Hulp bij huishouden PM

Ook in 2023 is het aantal burgers dat gebruik maakt van hulp bij het huishouden toegenomen. De verklaring voor deze stijging ligt zoals bekend vooral in de aanzuigende werking van het abonnementstarief en de vergrijzing. Gezien de volumecijfers van 2023 zich beperken tot de eerste maanden, is het op dit moment moeilijk om een goede forecast te maken tot jaareinde, we zullen deze ontwikkeling blijven monitoren en zodra het mogelijk is in een volgende rapportage melden.

Maatschappelijke Ondersteuning -/- € 218.000

In het contract met de aanbieder van maatschappelijke ondersteuning zijn indexeringsafspraken opgenomen. De indexeringen in 2022 zijn in tegenstelling tot andere jaren gedurende het jaar meermaals aangepast, door deze late aanpassingen hebben we deze ontwikkeling niet meer kunnen verwerken in de begroting 2023 en wordt deze nu gemeld bij de zomernota.

Schuldhulpverlening/Kredietbank Limburg PM

Op 21 december 2022 heeft de gemeenteraad haar goedkeuring verleend om per 1-1-2024 uit de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg (GR-KBL) te treden. Dit betekent dat we vanuit onze zorgplicht de dienstverlening per genoemde datum van uittreding op peil moeten hebben. Om dit te bereiken dienen wij in 2023 nieuwe diensten en processen te ontwikkelen. Deze transformatie dient tevens gericht te zijn op een verwacht toenemend aantal hulpvragen. De inrichting van onze verplichte dienstverlening én het verwachte stijgende aantal hulpvragen dragen bij aan een fors verhoogd risico op toenemende kosten voor 2024. Het risico op toenemende kosten denken we te kunnen opvangen doordat we vanaf genoemde datum van uittreding niet meer gehouden zijn om (te) dure KBL-producten af te nemen en door onze dienstverlening efficiënt te organiseren. Het inrichten en ontwikkelen van onze dienstverlening zal nog geen invloed hebben op de huidige begroting 2023.

6 Bedrijfsvoering

6.1 Post onvoorzien

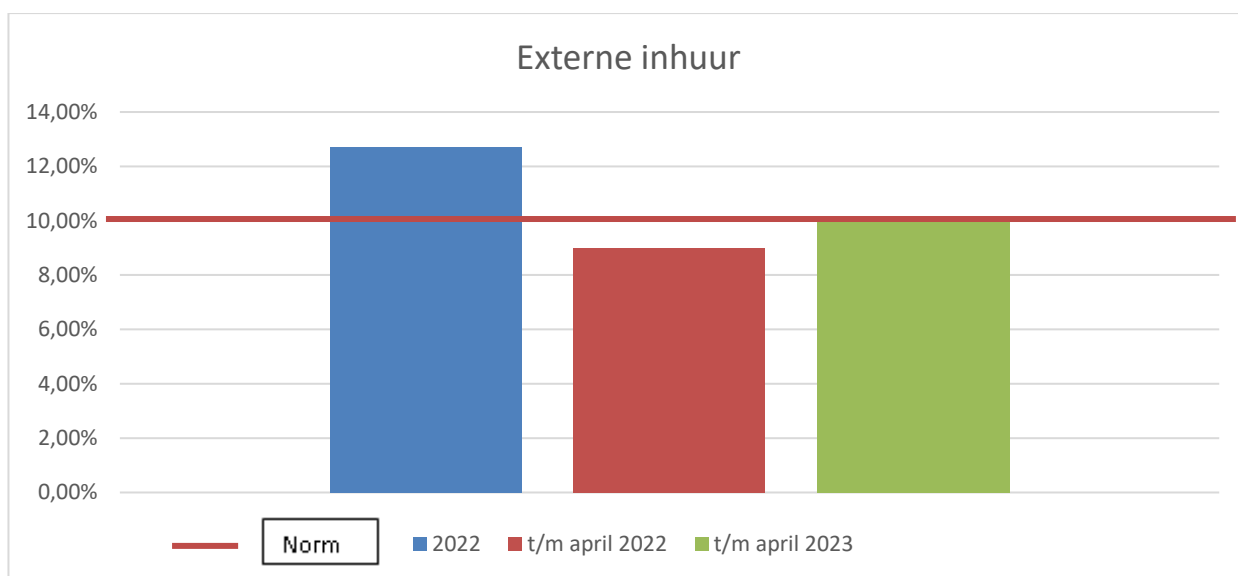
Post onvoorzien

Bij de begroting 2021 hebben wij de post onvoorzien opgenomen als structurele post in de begroting ter grote van € 1.500.000. De post is gevormd om incidentele uitgaven die als onvoorzien en of onuitstelbaar en/of onvermijdbaar worden aangemerkt, op te vangen. Het benutten van de post onvoorzien vergt een collegebesluit. Door gebruik te maken van de mogelijkheid tot mandatering wordt de snelheid van besluitvorming (en uitvoering) bevorderd. Onderstaande tabel geeft de uitputting weer over 2023.

College-/Raadsvoorstel	Besluitnummer	Bedrag
Budgetverhoging Rekenkamer	Begroting 2023	€ 37.200
Zienswijze inzake Voorziening Functioneel Leeftijdsonslag (FLO) Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)	BWV-22002104	€ 83.879
Bijdragen aan het City Deal Kennismaken Limburg project als consortiumpartner	BWV-22002193	€ 150.000
Bijdrage t.b.v. giro555 Turkije en Irak	BWB-23001987	€ 87.152
Totaal		€ 358.231

6.2 Inhuur derden

De norm voor inhuur van derden bedraagt 10%. In 2022 hebben we aan deze norm overschreden, dit is een ontwikkeling die wij in onze vorige rapportages aan zagen komen en melding van hebben gemaakt in onze zomer- en novembernota 2022. Door de krapte op de arbeidsmarkt is er fors meer inhuur gaande ook in 2023. Zoals afgelopen zomer ook al werd gemeld in de Personeelsmonitor 2021 A&O fonds is de krappe arbeidsmarkt reden dat de druk op dienstverlening bij gemeenten toeneemt. Ook bij gemeente Heerlen is er sprake van veel openstaande vacatures die niet direct ingevuld worden. Om op korte en middellange termijn de druk op onze dienstverlening omlaag te brengen is er inhuur voor onder andere de plekken die onderdeel zijn van de vaste formatie. Tot en met april 2023 is er sprake van een inhuur percentage van 10%. In dezelfde periode in 2022 was dit 9%. Over geheel 2022 was de inhuur 12,7% wij zien eenzelfde nu in 2023 waarbij er een aantrekkende beweging van het inhuurpercentage om uitvoering in de bedrijfsvoering en projecten gestalte te geven. Zoals ook al bij onze jaarrekening 2022 gemeld zijn gemeentes van vergelijkbare grootte (50.000-100.000 inwoners) die een veel groter inhuurpercentage kennen (tijdvak) 2021 waarbij het inhuurpercentage gemiddeld 17,1% betreft (bron: Personeelsmonitor 2021, A&O-fonds¹).

¹ Personeelsmonitor 2022 van A&O fonds is nog niet beschikbaar.

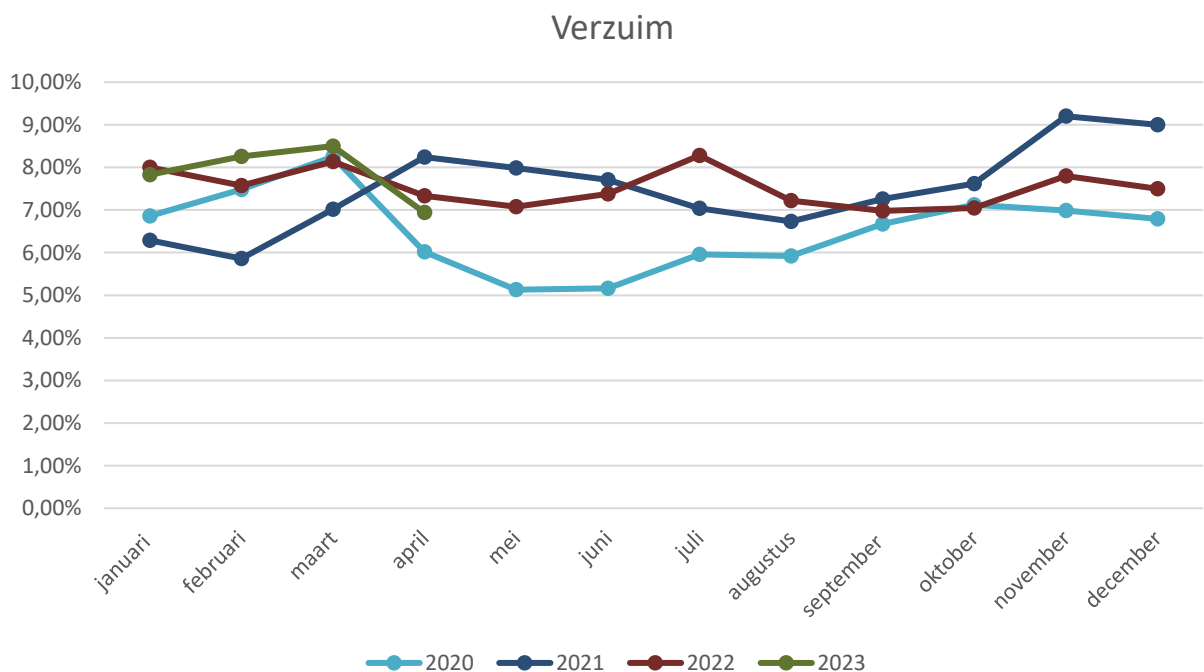
6.3 Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage van gemeente Heerlen over de eerste vier maanden bedraagt 7,88 %. Dit ligt iets hoger dan in dezelfde periode in 2022 (7,77%).

Het ziekteverzuimpercentage is in het eerste kwartaal vaak relatief hoog. In 2023 zien we die piek ook in de maanden januari, februari en maart, waar het verzuim gemiddeld hoger is ten opzichte van vorige jaren. Ieder jaar is er een duidelijke cyclus te zien met een hoger verzuimpercentage in het eerste kwartaal. Dit komt overeen met de landelijke jaarlijkse piek van verzuim in de winterperiode.

Wij vinden het van groot belang om ziekteverzuim te voorkomen en geven hier onverminderd veel prioriteit aan. Gezien het toenemende ziekteverzuimpercentage is er voortdurende aandacht voor de optimalisering van het verzuimproces in samenwerking met de arbodienst Qare/HCS en de 2 verzuimcoaches van de Gemeente Heerlen. Er worden de komende tijd diverse acties uitgevoerd om verbeteringen te realiseren.

Naar aanleiding van gewijzigde behoeften van leidinggevendenden wordt er gewerkt aan een nieuwe gestructureerde en doelgerichte opzet van de SMT's waarin naast beleid ook ruimte is voor het bespreken van casuïstiek. Tot slot wordt er een vervolg op de verzuimtraining voor leidinggevendenden georganiseerd met naast informatie over de begeleiding van zieke medewerkers ook focus op de preventieve kant van verzuim. Aandacht voor zieke medewerkers en zorgen dat zijn geen onnodige hervattingsdrempel ervaren is een belangrijk aandachtspunt. Denk aan het beter inzetten op de talenten van medewerkers zodat zij deze kunnen benutten en weer met energie aan de slag gaan. Op deze wijze wordt gewerkt aan het onderling vertrouwen, wat tevens weer ten goede komt van het preventief verzuim.

7 Budgettaire neutrale begrotingswijzigingen

Dit hoofdstuk beperkt zich tot de budgettaire neutrale mutaties. In de zomernota worden geen voorstellen tot wijziging van de begroting gedaan die impact hebben op het saldo. In de ontwikkelingen worden alleen de belangrijkste afwijkingen tot op heden gegeven. Onderstaande tabel laat het effect van deze budgettaire neutrale mutaties op programmaniveau zien. In bijlage 1 is een tabel op kernthema opgenomen en bijlage 2 laat de wijzigingen op taakveldniveau zien.

Deze budgettaire neutrale begrotingswijzigingen zijn een onderdeel van de zomernota omdat deze, conform de financiële verordening en de begrotingsrechtmatigheid, aan de Raad ter accordering voorgelegd moeten worden.

Alle wijzigingen zijn slechts administratieve verschuivingen en bevatten géén nieuw beleid en géén wijziging van het bestaande beleid.

Programma	Lasten				Baten				Saldo			
	Prim. Begroting	Bijgest. Begr. Tot zomernota	Zomernota 2023	Realisatie t/m april 2023	Prim. Begroting	Bijgest. Begr. Tot zomernota	Zomernota 2023	Realisatie t/m april 2023	Prim. Begroting	Bijgest. Begr. Tot zomernota	Zomernota 2023	Realisatie t/m april 2023
0. Bestuur en Ondersteuning	-74.646	-73.183	-461	-36.115	344.929	345.520	-167	101.649	270.283	272.337	-629	65.533
1. Veiligheid	-14.383	-14.383	-952	-4.953	26	26	1.078	3.121	-14.357	-14.357	126	-1.832
2. Verkeer en Vervoer	-14.520	-14.634	-85	-3.608	1.442	1.442	0	403	-13.078	-13.193	-85	-3.205
3. Economie	-7.053	-7.053	-50	-839	891	891	50	94	-6.162	-6.162	0	-745
4. Onderwijs	-20.580	-20.564	-6.138	-9.795	7.082	7.082	6.037	6.165	-13.498	-13.482	-102	-3.630
5. Sport, Cultuur en Recreatie	-38.856	-38.856	-1.144	-17.981	4.439	4.439	1.562	1.301	-34.417	-34.417	418	-16.679
6. Sociaal Domein	-240.027	-242.114	-22.514	-110.670	64.464	64.464	16.709	30.260	-175.563	-177.650	-5.805	-80.410
7. Volksgezondheid en Milieu	-27.647	-27.630	3.035	-8.008	22.795	22.795	2.941	-2.335	-4.852	-4.836	5.975	-10.343
8. VHROSV	-9.966	-9.852	-200	-2.295	2.507	2.507	120	1.116	-7.460	-7.345	-80	-1.179
Totaal saldo van baten en lasten	-447.678	-448.269	-28.510	-194.264	448.574	449.165	28.329	141.774	896	896	-180	-52.490
0. Bestuur en Ondersteuning	-2.950	-2.950	0	0	2.190	2.190	68	0	-760	-760	68	0
1. Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Verkeer en Vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Economie	-200	-200	0	0	302	302	0	0	102	102	0	0
4. Onderwijs	-1.378	-1.378	0	-1.326	1.019	1.019	0	500	-359	-359	0	-826
5. Sport, Cultuur en Recreatie	-9	-9	0	-4	38	38	0	0	29	29	0	-4
6. Sociaal Domein	-10	-10	0	-3	30	30	0	0	20	20	0	-3
7. Volksgezondheid en Milieu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. VHROSV	-32	-32	0	-11	105	105	112	0	73	73	112	-11
Bestemming	-4.579	-4.579	0	-1.344	3.683	3.683	180	500	-896	-896	180	-844
0. Bestuur en Ondersteuning	-77.596	-76.133	-461	-36.115	347.119	347.710	-100	101.649	269.523	271.577	-561	65.533
1. Veiligheid	-14.383	-14.383	-952	-4.953	26	26	1.078	3.121	-14.357	-14.357	126	-1.832
2. Verkeer en Vervoer	-14.520	-14.634	-85	-3.608	1.442	1.442	0	403	-13.078	-13.193	-85	-3.205
3. Economie	-7.253	-7.253	-50	-839	1.193	1.193	50	94	-6.060	-6.060	0	-745
4. Onderwijs	-21.958	-21.942	-6.138	-11.121	8.100	8.100	6.037	6.665	-13.858	-13.842	-102	-4.456
5. Sport, Cultuur en Recreatie	-38.865	-38.865	-1.144	-17.985	4.477	4.477	1.562	1.301	-34.388	-34.388	418	-16.684
6. Sociaal Domein	-240.037	-242.124	-22.514	-110.673	64.494	64.494	16.709	30.260	-175.543	-177.630	-5.805	-80.414
7. Volksgezondheid en Milieu	-27.647	-27.630	3.035	-8.008	22.795	22.795	2.941	-2.335	-4.852	-4.836	5.975	-10.343
8. VHROSV	-9.998	-9.884	-200	-2.306	2.611	2.611	232	1.116	-7.387	-7.273	33	-1.189
Resultaat	-452.257	-452.848	-28.510	-195.608	452.257	452.848	28.510	142.274	0	0	0	-53.334

Bedragen x € 1.000

Bijlagen

1 Budgettair neutrale begrotingswijzigingen op kernthemaniveau

0. Bestuur en Ondersteuning

		Totaal
KT Bestuurskracht (Comm.+reg. samenw)	Lasten	0
	Baten	0
KT Dienstverlening	Lasten	92.565
	Baten	179.375
KT Middelen en heffingen	Lasten	-553.870
	Baten	-346.784
Resultaat voor bestemming		-628.714
KT Bestemming P. 0	Lasten	0
	Baten	67.824
Bestemming		67.824
Resultaat na bestemming		-560.890

1. Veiligheid

		Totaal
KT Crisisbeheer	Lasten	0
	Baten	0
KT Veiligheid	Lasten	-952.492
	Baten	1.078.289
Resultaat voor bestemming		125.797
KT Bestemming P. 1	Lasten	0
	Baten	0
Bestemming		0
Resultaat na bestemming		125.797

2. Verkeer en Vervoer

		Totaal
KT Mobiliteit	Lasten	0
	Baten	0
KT Wegen, straten en pleinen	Lasten	-84.699
	Baten	0
Resultaat voor bestemming		-84.699
KT Bestemming P. 2	Lasten	0
	Baten	0
Bestemming		0
Resultaat na bestemming		-84.699

3. Economie

		Totaal
KT Economie	Lasten	0
	Baten	0
KT Economische promotie	Lasten	0
	Baten	0
Resultaat voor bestemming		0
KT Bestemming P. 3	Lasten	0
	Baten	0
Bestemming		0
Resultaat na bestemming		0

4. Onderwijs

		Totaal
KT Onderwijs	Lasten	-6.138.325
	Baten	6.036.769
Resultaat voor bestemming		-101.556
KT Bestemming P. 4	Lasten	0
	Baten	0
Bestemming		0
Resultaat na bestemming		-101.556

5. Sport, Cultuur en Rereatie

		Totaal
KT Sport	Lasten	-1.203.683
	Baten	1.562.387
KT Cultuur	Lasten	-40.549
	Baten	0
KT Cultureel Erfgoed	Lasten	100.000
	Baten	0
KT Groen	Lasten	0
	Baten	0
Resultaat voor bestemming		418.155
KT Bestemming P. 5	Lasten	0
	Baten	0
Bestemming		0
Resultaat na bestemming		418.155

6. Sociaal Domein

		Totaal
KT Sociale basisvoorzieningen	Lasten	-7.414.034
	Baten	1.549.110
KT Jeugd maatwerkvoorzieningen	Lasten	-392.371
	Baten	392.371
KT Volwassenen maatwerkvoorzieningen	Lasten	0
	Baten	0
KT Arbeidsmarktbeleid	Lasten	-14.767.631
	Baten	14.767.631
KT Inkomensondersteuning	Lasten	0
	Baten	0
KT Buurtgericht werken	Lasten	60.000
	Baten	0
KT Integraal ouderenbeleid	Lasten	0
	Baten	0
Resultaat voor bestemming		-5.804.924
KT Bestemming P. 6	Lasten	0
	Baten	0
Bestemming		0
Resultaat na bestemming		-5.804.924

7. Volksgezondheid en Milieu

		Totaal
KT Volksgezondheid	Lasten	5.864.924
	Baten	0
KT Riool, afval en milieubeheer	Lasten	-2.830.226
	Baten	2.940.749
KT Begraafplaatsen	Lasten	0
	Baten	0
Resultaat voor bestemming		5.975.447
KT Bestemming P. 7	Lasten	0
	Baten	0
Bestemming		0
Resultaat na bestemming		5.975.447

8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV)

		Totaal
KT Ruimtelijke Ordening	Lasten	0
	Baten	0
KT Centrum	Lasten	-199.600
	Baten	119.800
KT Wonen	Lasten	0
	Baten	0
Resultaat voor bestemming		-79.800
KT Bestemming P. 8	Lasten	0
	Baten	112.470
Bestemming		112.470
Resultaat na bestemming		32.670

2 Budgettaire neutrale begrotingswijzigingen – detail op taakveld

Onderstaande tabel laat alle budgettaire neutrale wijzigingen op taakveldniveau zien. In de laatste kolom 'Afletteren' is te zien welke posten bij elkaar horen.

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 0. Bestuur en Ondersteuning					
0. KT Dienstverlening	0.2 Burgerzaken	Doorontwikkeling Burgerzaken	Lasten	37.565	n
		Doorontwikkeling Burgerzaken	Baten	179.375	n
		Verschuiving budget Gemeentelijk Informatie Punt (GIP)/Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) van communicatie naar economie	Lasten	55.000	p
0. KT Middelen en heffingen	0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	Sloop Beersdalweg 56	Lasten	-32.670	ae
	0.4 Overhead	Opvoeren 1 fte Programmamanager	Lasten	-114.532	k
		Opvoeren 0,89 fte Projectleider	Lasten	-83.073	l
		Opvoeren 1 fte projectondersteuner	Lasten	-65.021	m
		Doorontwikkeling Burgerzaken	Lasten	-216.940	n
		Opvoeren 1 fte Projectleider I	Lasten	-105.787	v
		Doorontwikkeling en uitbreiding Buurtregie	Lasten	-60.065	z
		Inhuur werkzaamheden archief op orde	Lasten	-67.824	aa
		Overheveling budget Christus Koningskerk van vastgoed naar services	Lasten	-100.000	ab
		Correctie ESF gelden arbeidsmarkt Zuid-Limburg	Lasten	101.556	g
	0.7 AU en ov. uitkeringen Gemeentefonds	Afroep septembercirculaire 2022 Vrouwenopvang	Baten	-11.200	a
		Afroep septembercirculaire 2022 Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen	Baten	37.571	c
		Specifieke uitkering Brede school Sport en cultuur	Baten	-373.155	r
	0.8 Overige baten en lasten	Opvoeren 1 fte Projectleider I	Lasten	105.787	v
		Correctie civieltechnische kunstwerken	Lasten	84.699	w
Subtotaal Programma 0				-628.714	
Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 1. Veiligheid					
1. KT Veiligheid	1.2 Openbare orde en Veiligheid	Afroep septembercirculaire 2022 Vrouwenopvang	Lasten	11.200	a
		Bijdrage 2023 uitvoering interventie Buurtbemiddeling	Lasten	-50.000	j
		Bijdrage 2023 uitvoering interventie Buurtbemiddeling	Baten	50.000	j
		Opvoeren 1 fte Programmamanager	Lasten	114.532	k
		Doorontwikkeling en uitbreiding Buurtregie	Lasten	60.065	z
		Overheveling budget van Buurtregie naar Flexteam	Lasten	-60.000	ad
		Begroten HwC (Handle with Care) 2023	Lasten	-28.289	ah
		Specifieke uitkering Preventie met Gezag	Lasten	-1.000.000	ai
		Specifieke uitkering Preventie met Gezag	Baten	1.000.000	ai
		Begroten HwC (Handle with Care) 2023	Baten	28.289	ah
		Subtotaal Programma 1			
Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 2. Verkeer en Vervoer					
2. KT Wegen, straten en pleinen	2.1 Verkeer en vervoer a	Correctie civieltechnische kunstwerken	Lasten	-84.699	w
Subtotaal Programma 2				-84.699	
Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 3. Economie					
3. KT Economie	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Herverdeling budget Economisch beleid	Lasten	-49.789	ap
		Herverdeling budget Economisch beleid	Baten	49.789	ap
Subtotaal Programma 3				0	

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 4. Onderwijs					
4. KT Onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	Reshuffling budgetten onderwijshuisvesting	Lasten	187.685	s
		Reshuffling budgetten onderwijshuisvesting	Baten	-187.685	s
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Specifieke uitkering Volwasseneneducatie 2023	Lasten	-2.862.216	d
		Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2023	Lasten	-3.414.388	e
		Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2023	Baten	3.414.388	e
		Specifieke uitkering Volwasseneneducatie 2023	Baten	2.862.216	d
		Correctie ESF gelden arbeidsmarkt Zuid-Limburg	Lasten	-101.556	g
		Correctie onderwijs	Lasten	52.150	x
		Correctie onderwijs	Baten	-52.150	x
Subtotaal Programma 4			-101.556		
Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie					
5. KT Cultureel erfgoed	5.5 Cultureel erfgoed	Overheveling budget Christus Koningskerk van vastgoed naar services	Lasten	100.000	ab
5. KT Cultuur	5.3 Cultuurpres/ Cultuurprod/cultuurpart.	Administratieve wijziging index sport	Lasten	14.451	q
		Verschuiving budget Gemeentelijk Informatie Punt	Lasten	-55.000	u
5. KT Sport	5.1 Sportbeleid en activering	Specifieke uitkering t.b.v. Lokaal Sportakkoord	Lasten	-90.874	h
		Specifieke uitkering t.b.v. Brede Regeling Combinatiefuncties	Lasten	-625.631	i
		Specifieke uitkering t.b.v. Lokaal Sportakkoord	Baten	90.874	h
		Specifieke uitkering t.b.v. Brede Regeling Combinatiefuncties	Baten	625.631	i
		Administratieve wijziging index sport	Lasten	-14.451	q
		Specifieke uitkering Brede school Sport en cultuur	Lasten	373.155	r
		Bijdrage Iedereen Kan Sporten Parkstad (IKS)	Lasten	-40.003	t
		Bijdrage Iedereen Kan Sporten Parkstad (IKS)	Baten	40.003	t
	5.2 Sportaccommodaties	Mutaties uitgaven en inkomsten Kindcentrum Bekkerveld en Buurtpunt Paulus	Lasten	-805.880	af
		Mutaties uitgaven en inkomsten Kindcentrum Bekkerveld en Buurtpunt Paulus	Baten	805.880	af
Subtotaal Programma 5			418.155		
Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 6. Sociaal Domein					
6. KT Arbeidsmarktbeleid	6.5 Arbeidsparticipatie	Opzetten begroting regionaal arbeidsmarktbeleid budget neutraal	Lasten	-14.767.631	y
		Opzetten begroting regionaal arbeidsmarktbeleid budget neutraal	Baten	14.767.631	y
6. KT Buurtgericht werken	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie b	Overheveling budget van Buurtregie naar Flexteam	Lasten	60.000	ad
6. KT Jeugd maatwerkvoorzieningen	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Correctie persoonsgebonden budget SVB	Lasten	-80.000	am
		Correctie persoonsgebonden budget SVB	Baten	80.000	am
	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Samenwerking jeugd parkstad	Lasten	-312.371	ac
		Samenwerking jeugd parkstad	Baten	312.371	ac
6. KT Sociale basisvoorzieningen	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie a	Begroten woonzorganalyse	Lasten	-20.387	ag
		Begroten woonzorganalyse	Baten	20.387	ag
		Specifieke uitkering leertrajecten 2022	Lasten	-551.320	aj
		Specifieke uitkering leertrajecten 2023	Lasten	-902.782	ak
		Specifieke uitkering Onderwijsroute	Lasten	-74.621	al
		Specifieke uitkering leertrajecten 2022	Baten	551.320	aj
		Specifieke uitkering leertrajecten 2023	Baten	902.782	ak
		Specifieke uitkering Onderwijsroute	Baten	74.621	al
	6.2 Wijkteams	Administratieve wijziging a.g.v. aanpassing taakvelden Iv3 in 2023	Lasten	-5.864.924	f
	6. KT Volwassenen maatwerkvoorzieningen	6.6 Maatwerk-voorzieningen (WMO)	Administratieve wijziging a.g.v. aanpassing taakvelden Iv3 in 2023	Lasten	-2.801.100
Administratieve wijziging a.g.v. aanpassing taakvelden Iv3 in 2023			Baten	326.250	f
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+		Administratieve wijziging a.g.v. aanpassing taakvelden Iv3 in 2023	Lasten	2.801.100	f
		Administratieve wijziging a.g.v. aanpassing taakvelden Iv3 in 2023	Baten	-326.250	f
Subtotaal Programma 6			-5.804.924		

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 7. Volksgezondheid en milieu					
7. KT Riool, afval en milieubeheer	7.4 Milieubeheer	Afroep septembercirculaire 2022 Wet Kwaliteitsborging voor het	Lasten	-37.571	c
		Opvoeren 0,89 fte Projectleider	Lasten	83.073	l
		Opvoeren 1 fte projectondersteuner	Lasten	65.021	m
		Subsidie geluidbeheer	Lasten	-10.000	an
		Subsidie geluidbeheer	Baten	10.000	an
		Resterende RES-middelen (Regionale Energie Strategie) voorgaande jaren	Lasten	-980.749	ao
		Resterende RES-middelen (Regionale Energie Strategie) voorgaande jaren	Baten	980.749	ao
		Verwachte lasten Energie armoede 2023	Lasten	-1.950.000	o
		Verwachte baten Energie armoede 2023	Baten	1.950.000	o
7. KT Volksgezondheid	7.1 Volksgezondheid	Administratieve wijziging a.g.v. aanpassing taakvelden Iv3 in 2023	Lasten	5.864.924	f
Subtotaal Programma 7				5.975.447	
Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 8. VHR0SV					
8. KT Centrum	8.1 Ruimtelijke ordening b	Gevelrenovaties centrum	Lasten	-199.600	b
		Gevelrenovaties centrum	Baten	119.800	b
Subtotaal Programma 8				-79.800	
Totaal Programma's				-180.294	
Mutaties in taakveld reserves					
Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Diverse programma's					
KT Bestemming	0.10 Mutaties reserves	Gevelrenovaties centrum	Baten	79.800	b
		Inhuur werkzaamheden archief op orde	Baten	67.824	aa
		Sloop Beersdalweg 56	Baten	32.670	ae
Totaal alle reservemutaties				180.294	

